

De gloriejaren van het uniform

Wie vroeger een uniform moest - of mocht - dragen, genoot vaak heel wat aanzien. Gevolg was dat de geüniformeerden, ongeacht hun functie, zich ook vaak bijzonder belangrijk voelden. Vele mannen *zagen* er niet alleen helemaal heel anders uit in soldatenpak of beroepsuniform, ze gedroegen zich ook verschillend.

Toen nog niet iedereen over een degelijk fototoestel beschikte, trokken mannen graag naar een bekende huisfotograaf om zich er in de beste omstandigheden, en bij voorkeur in het mooiste uniform, op de gevoelige plaat te laten vastleggen. Doorgaans diende de klant hierbij een stoere en onversaagde houding aan te nemen. Om te voorkomen dat

de man in kwestie er wat onbeholpen bij zou staan, werd er vaak een of ander decor-object voorzien. Niet zelden werden militairen gefotografeerd bij een (toch wel vreemd aandoend) bosje bloemen op een voetstuk en ontspannen met een sigaret in de hand. Bij politiemannen lag de helm veelal op een staander met ernaast een boek. Misschien het wetboek? Verder hield de agent ook stevast zijn handschoenen in zijn linkerhand. Als stereotiepe achtergrond werd dikwijls een zeil met daarop een geschilderd bos gebruikt of het beeld van bebloemde kolonnen. Deze decors dienden dan meteen ook voor de mooie 'portretten' voor eerste en plechtige communies.

Ontzag

Dergelijke deftige foto's werden heel vaak per dozijn geleverd want natuurlijk wilde zowat heel de familie (de ouders, de echtgenote of het lief en de vrienden en vriendinnen) een mooi aandenken van de stoere jongen in kwestie. Zo'n

officieel aandoende foto's in volle ornaat waren vooral geliefd bij militairen, douaniers, postboden, politiemannen, brandweerman, spoorweg- en trammannen en ook de zeelieden.

Tot voor vijftig jaar waren de mannen —van geüniformeerde vrouwen was er toen nog geen sprake— bijzonder trots op hun uniform. Mensen hadden doorgaans ook veel ontzag voor iemand in uniform. Naar mannen in uniform werd geluisterd en opgekeken. Gevolg hiervan was dat wie een uniform had, dit niet alleen tijdens zijn beroep droeg maar ook heel vaak om uit te gaan. In cafés zag men wel vaker militairen, tolbeambten, treinwachters, enz. in volle ornaat. Politie mannen hebben echter altijd maar hun uniform mogen dragen tijdens de diensturen. In die tijd hadden veel mannen eigenlijk alleen maar één zondagscostuum en hun zomer- en winteruniform.

Levensverzekering

Dames vielen vaak voor ge-

uniformeerde mannen want dat uniform stond doorgaans ook voor werkzekerheid. Met iemand *van de dienst* getrouwd zijn, betekende zoveel als een levensverzekering. Ik heb dat altijd gehoord van een tante, die gehuwd was met een postbode en van een dame die met een *convoyeur* bij de Buurtspoorwegen in het bootje was gestapt.

Tegenwoordig is zowat iedereen anti-uniform geworden. Nog maar erg zelden ziet men buiten de diensturen militairen in hun uniform op straat lopen en ik geloof niet dat er nog zijn die een foto van zichzelf zouden laten nemen in volle tooi. Kortom de glorie van het uniform is danig zijn glans kwijt. Nu loopt iedereen in een non-conformistische jeans of in jogging rond, terwijl ze vergeten dat ze zichzelf hierdoor precies weer in een uniform stoppen. Ik denk hierbij onwillekeurig aan de stevast gelijk geklede motorfreaks.

(Omer Vilain)

Een stoere militair poseert fier bij een contrasterende staander met bloemen en tegen een decor van bomen. Om de lendenen draagt de man (die later nog een café langs de Sint-Sebastiaanstraat zou openhouden) enkele kogelhouders en opzij een klein zwaard.

Een bekende politiemann uit het vroegere Oostendse korps blikt onverschrokken naar de lens én de toekomst. We schrijven anno 1940.